

- умови визнання та критерії оцінки доходів;
- спосіб вивчення ступеня завершеності робіт, послуг;
- перелік та склад доходів від реалізації, інших операційних доходів, доходів фінансової та інвестиційної діяльності.

Тому порівняння П(С)БО та МСБО з відображення у звітності доходів, витрат і фінансових результатів дає побачити, що окремі положення П(С)БО повторюють правила МСБО; певні вимоги П(С)БО не виділені окремо в міжнародних стандартах, але знаходяться в їх рамках і зумовлені національними особливостями економічних відносин; деякі положення, які розкриті в МСБО, відсутні в П(С)БО і запропоновані до визначення.

Література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 40 // [Електронний ресурс]: — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 1 (МСБО 1) «Подання фінансової звітності» // [Електронний ресурс]: — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 № 73 // [Електронний ресурс]: — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 18 «Дохід» // [Електронний ресурс]: — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати»: Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 № 318 // [Електронний ресурс]: — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua

Симоненко Д.С., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Коршикова Р.С., к.е.н.,
доцент кафедри обліку підприємницької діяльності

ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сучасних умовах господарювання однією з вирішальних передумов створення конкурентоспроможної продукції для виробничих підприємств України незалежно від форми власності та галузевої належності є раціональне використання виробничих запасів.

сів. Для промислових підприємств, що мають великий обсяг діяльності, витрати на закупівлю виробничих запасів складають значну статтю витрат у кошторисах, що потребує відчутних капіталовкладень. Оскільки зазначені об'єкти, як правило, мають суттєву питому вагу в структурі активів суб'єктів господарювання, то ефективне ведення обліку виробничих запасів на підприємстві забезпечує можливість управління витратами підприємства, що, своєю чергою, дозволяє впливати на величину фінансового результату звітного періоду. Тому вдосконалення обліку виробничих запасів є актуальною задачею вітчизняних підприємств, що дозволить оптимізувати склад витрат на виробництво продукції та уникнути непродуктивних витрат.

Значну увагу проблемам ефективної організації обліку виробничих запасів у своїх наукових працях приділили вітчизняні науковці: Бутинець Ф.Ф., Валуєв Б.І., Кужельний М.В., Сопко В.В., Рибалко О.М., Болдуєва О.В. та інші. Ними були досліджено найпоширеніші проблеми ведення обліку виробничих запасів на вітчизняних підприємствах і запропоновано шляхи їх ефективного усунення. Проте, в умовах сучасного ринкового середовища, якому властиві зростання конкуренції, фінансова криза, політична нестабільність, а також у зв'язку з переходом значної кількості вітчизняних підприємств на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), в практичній діяльності підприємств України виникають ряд нових питань, пов'язаних з обліком виробничих запасів, що потребують відповідних рішень.

Аналізуючи нормативно-правову базу, що регламентує ведення обліку виробничих запасів на підприємствах України [1–3], та фахову економічну літературу [4–6], можна виділити такі проблемні аспекти, що потребують детального розгляду та знаходження напрямків вирішення.

По-перше, для полегшення ведення обліку та скорочення витрат робочого часу облікового персоналу на усіх етапах руху виробничих запасів слід використовувати уніфіковані та стандартизовані форми первинної документації, що особливо актуально для операцій відпуску матеріалів (сировини, напівфабрикатів тощо) у виробництво чи продажу їх на сторону. Крім того, доцільною є розробка форми зведеного документа, де б містилися усі необхідні облікові номенклатури, що полегшить машинну обробку операцій із вибуття виробничих запасів.

По-друге, важливим напрямком вдосконалення обліку виробничих запасів є подальше узгодження концептуальних засад національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку з ви-

могами МСФЗ. З цією метою, насамперед, слід доповнити П(с)БО 9 [1] тлумаченнями окремих термінів, які безпосередньо мають відношення до запасів. Так, для розширення понятійного апарату доцільно доповнити визначення запасів за П(с)БО 9 пунктом про можливість споживання запасів у процесі управління підприємством. Це є доречним, оскільки в П(с)БО 9 розглядається лише споживання запасів у виробничому процесі, який не містить у собі такі процеси як заготівля, збереження або реалізація запасів.

По-третє, важливим питанням є також особливості оцінки виробничих запасів особливо під час їхнього надходження. Тому, в П(с)БО 9 слід уточнити перелік витрат, що включаються до первісної вартості в момент первісного визнання запасів, та узгодити його із вимогами МСБО 2. Насамперед, це стосується питання обліку окремих видів торговельних знижок, що не повністю розкриті у національному стандарті.

По-четверте, важливим моментом є оцінка запасів під час їх вибуття. Для цього кожному підприємству слід обрати та обов'язково розкрити у своєму Наказі про облікову політику найдоцільнішу формулу визначення собівартості використаних запасів, виходячи з особливостей процесу виробництва. Це дозволить виконати законодавчо-нормативні вимоги та забезпечить доказову базу для роботи з аудиторами.

Таким чином, підбиваючи підсумки, слід зазначити, що реалізація наведених напрямів удосконалення обліку виробничих запасів на підприємствах України дозволить значно підвищити ефективність їх діяльності. Отже, вирішення суперечливих питань ведення обліку виробничих запасів є актуальним для більшості підприємств і потребує подальших досліджень.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 246. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
4. *Яременко Л.М.* Облік виробничих запасів в Україні — проблеми ведення та шляхи їх подолання. — Міжнародна науково практична конференція 2012 року — Переяслав-Хмельницький, 2012. — С. 156–158.

5. Янчук В.І., Кипоренко О.В. Сучасні проблеми та напрями вдосконалення ведення обліку виробничих запасів на підприємстві // Збірник наукових праць ВНАУ. — №3 (69). — Том 2. — 2012. — С. 229–234.

6. Рибалко О.М., Болдуєва О.В. Вдосконалення обліку виробничих запасів // Держава та регіони: науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво. — 2008. — №6. — С. 210–215.

Сугак Н.В., студент ОЕФ, 5 курс,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Шигун М.М., д.е.н.,
професор кафедри обліку підприємницької діяльності

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасний період трансформації економіки України вітчизняні підприємства спрямовують свої ресурси на досягнення більшої ефективності своєї діяльності. Це зокрема проявляється і в пошуках шляхів удосконалення організації виробничих запасів, що являють собою вагомую частину активів виробничих підприємств і забезпечують їх безперервну діяльність. Навіть найменші недоліки даного процесу призводять до значних матеріальних втрат підприємства та порушення стабільності діяльності.

Зважаючи на важливість вирішення цих проблем цілком законним є той факт, що даному питанню присвячено велика кількість наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів. Серед них зокрема слід відмітити Мальцеву М.М., Голова С.Ф., Білуху Н.Т., Бутинця Ф.Ф., Новодворську В.В., Рибалко О. М. Однак дана тема не втрачає актуальності і потребує подальшого дослідження.

На основі аналізу наукової літератури можна виділити такі недоліки організації обліку виробничих запасів:

— складність визначення справедливої (ринкової та неринкової) вартості запасів, що полягає у використанні підприємствами бартерного обміну, більше того, обміну на неподібні активи. Крім того, П (С)БО 9 «Запаси» процедуру дооцінки запасів передбачено тільки в межах суми попередньої уцінки, що не дозволяє відобразити на звітну дату справедливую вартість запасів;

— низький рівень оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств, спричинений